

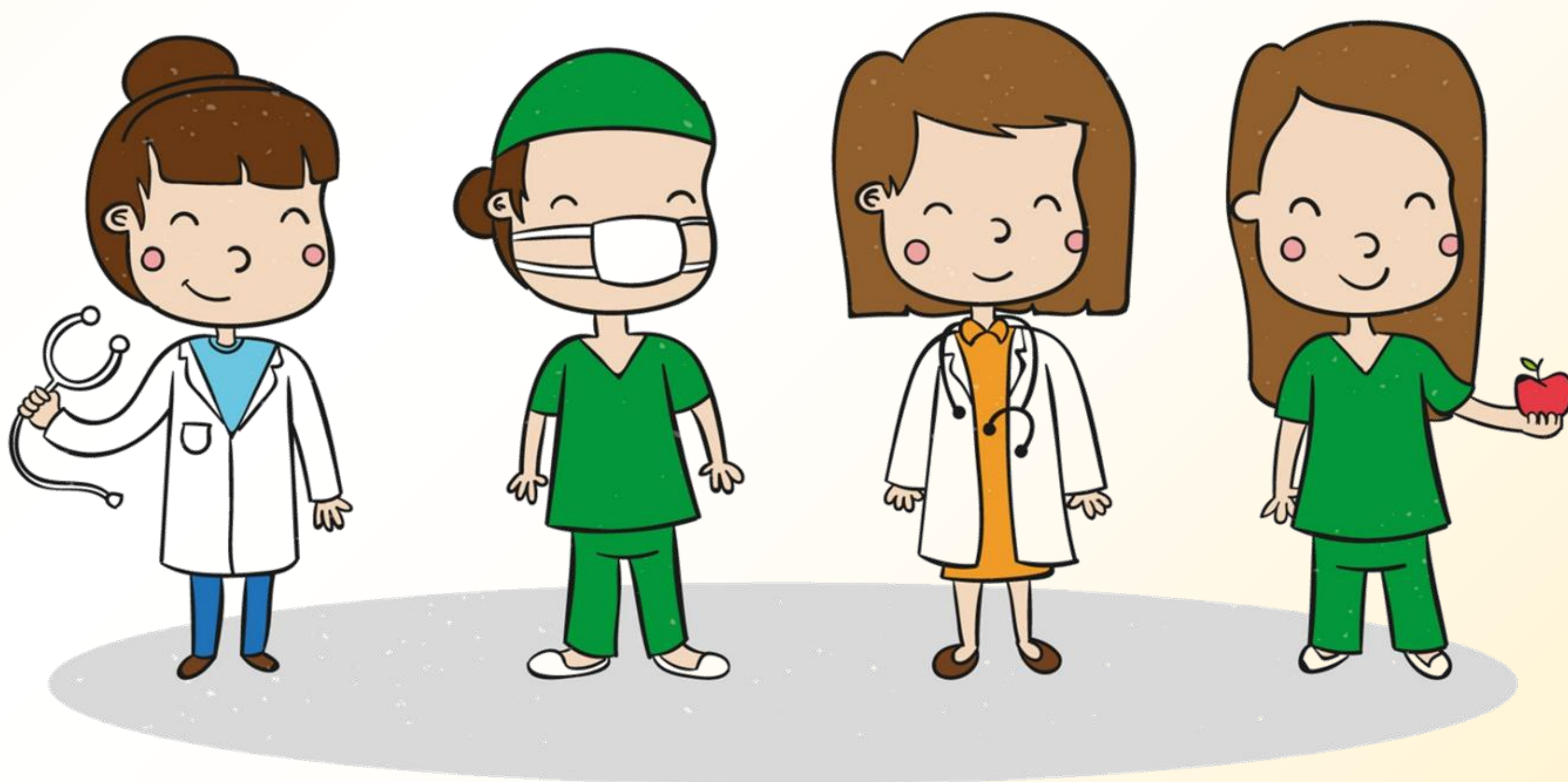
10

ความจริง
ที่ต้องรู้ในโรคลมชัก

เมื่อพูดถึงโรคลมชัก คนส่วนใหญ่จะนึกถึงโรคลมบ้าหมู
ที่ผู้มีอาการชักนั้นจะชักเกร็งกระตุก หมดสติ และมีการกัดลิ้น
ต้องให้การช่วยเหลือด้วยการกดตรึงแขน ขาไม่ให้ชัก
ต้องรีบกาวีสδυแข็ง ๆ จัดปาก เพื่อไม่ให้กัดลิ้น
ซึ่งต้องบอกว่าความคิดดังกล่าวนั้น ไม่ถูกต้อง

วันนี้เรามาทำความเข้าใจที่ถูกต้อง
เกี่ยวกับโรคลมชักกันนะคะ

1

อาการชักรุนั้นมีหลายแบบไม่ใช่การชักแบบลมบ้าหมูเพียงอย่างเดียว
การชักแบ่งเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ การชักแบบเฉพาะส่วนของร่างกาย
แต่ไม่หมดสติ ซึ่งอาจชักแบบเกร็งหรือกระตุกเฉพาะส่วนของร่างกาย
แบบพฤติกรรมผิดปกติ และอาจลุกลามเป็นทั้งตัวจนหมดสติ
การชักกลุ่มที่สองเป็นการชักแบบทั้งตัว และไม่รู้สติ ประกอบด้วยการชัก
แบบลมบ้าหมู การชักแบบกระตุกทั้งตัวครั้งเดียว การชักแบบเกร็งทั้งตัว
การชักแบบกระตุกทั้งตัว การชักแบบล้มลงทันที และการชักแบบนิ่ง
เหม่อลอย ดังนั้นถ้าเราเข้าใจผิดว่าการชักมีแบบลมบ้าหมูเพียงอย่างเดียว
ผู้มีอาการชักรูปแบบอื่น ๆ ก็จะไม่ได้รับการดูแลที่เหมาะสม

2

การชักเกิดจากความผิดปกติของกระแสไฟฟ้าในสมองขึ้นมาเป็นครั้งคราว
จึงมีลักษณะเป็น ๆ หาย ๆ และทุกครั้งที่มีอาการ ก็จะมีอาการคล้ายกัน
โดยการชักนั้นมีสาเหตุเนื่องจากมีความผิดปกติในสมอง ทั้งแบบที่ตรวจหา
สาเหตุพบ และหาสาเหตุไม่พบ โดยสาเหตุนั้นก็แตกต่างกันตามกลุ่มอายุ
เช่น เด็กแรกเกิด สาเหตุที่พบบ่อย คือ เกี่ยวกับการคลอด
การติดเชื้อในช่วงระหว่างการตั้งครรภ์ กลุ่มช่วงอายุวัยรุ่น สาเหตุที่พบบ่อย
คือ อุบัติเหตุที่ศีรษะ การติดเชื้อระบบประสาท ถ้าเป็นกลุ่มผู้สูงอายุ
สาเหตุที่พบบ่อย คือ โรคหลอดเลือดสมอง โรคเนื้องอกสมอง เป็นต้น

3

การวินิจฉัยว่าใครมีอาการชัก หรือเป็นโรคลมชักหรือไม่ แพทย์จะใช้ข้อมูลจากอาการผิดปกติที่เกิดขึ้นเป็นหลัก ว่ามีลักษณะเข้าได้กับอาการชักหรือไม่ บางครั้งก็มีความจำเป็นต้องส่งตรวจคลื่นไฟฟ้าสมอง เพื่อยืนยันว่าเป็นอาการชักหรือไม่ โดยไม่จำเป็นต้องส่งตรวจทุกคนที่มีอาการผิดปกติ เมื่อแพทย์ให้การวินิจฉัยว่าเป็นอาการชักแล้ว ต้องตรวจหาสาเหตุการชักต่อไป โดยการส่งตรวจเอกซเรย์คอมพิวเตอร์สมอง หรือการตรวจแม่เหล็กไฟฟ้าสมอง (เอ็มอาร์ไอ) รวมทั้งการตรวจเลือดเพื่อหาสาเหตุการชักตามความเหมาะสมของผู้ป่วยแต่ละราย

4

การรักษาโรคลมชัก ส่วนใหญ่แล้วผู้ป่วยจะได้รับการรักษาด้วยยา
กันชักเกือบทุกคน ผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาด้วยยากันชัก
จะตอบสนองต่อการรักษาด้วยยากันชักชนิดเดียวสูงถึงร้อยละ 65
และอีกร้อยละ 20 ถึง 25 ต้องใช้ยากันชักมากกว่าหนึ่งชนิด
ผู้ป่วยส่วนหนึ่งเท่านั้นที่จำเป็นต้องได้รับการรักษา
ด้วยการผ่าตัดสมอง

5

การรักษาด้วยยากันชักนั้น ต้องทานยากันชักต่อเนื่อง
ประมาณ 3-5 ปี คืออย่างน้อยเป็นระยะเวลานาน 24 เดือน
หรือ 2 ปีนับตั้งแต่อาการชักควบคุมได้ เมื่อควบคุมอาการชัก
ได้ดี ก็จะค่อยลดยากันชัก จนหยุดยาได้ภายในระยะเวลา
4-6 เดือนโดยประมาณ

6

การช่วยเหลือผู้ที่มีอาการชักนั้น กรณีเป็นการชักแบบลมบ้าหมู คือ การป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจากการชัก จับผู้ป่วยนอนลง ตะแคงศีรษะ ด้านข้าง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการสำลักน้ำลาย หรืออาหาร ไม่ควรรัดปาก หรือกด ยึดตรึงแขน ขาให้หยุดชัก เพราะยิ่งก่อให้เกิดอันตรายมากกว่า ประโยชน์ที่จะได้รับ กรณีการชักแบบพฤติกรรมผิดปกติแบบเดินไปมา ไม่สามารถควบคุมสติได้นั้น เพียงแค่เดินประคองผู้ป่วยไม่ให้เดินไปบริเวณที่อาจเกิดอันตรายได้ เช่น แหล่งน้ำ ถนน ที่สูง ไม่ควรจับตัวผู้ป่วยเขย่า หรือเรียกเสียงดัง ๆ อาจทำให้ผู้ป่วยมีอาการชักรุนแรงขึ้นได้ และไม่ควรนำยา มะนาว พริกใส่ปากผู้ป่วยขณะมีอาการชัก

7

กรณีผู้ป่วยมีอุบัติเหตุเกิดขึ้นจากการชัก หรือชักนานกว่าปกติ
ชักนานกว่า 5 นาที หรือหลังจากหยุดชักแล้วไม่ฟื้นคืนสติดี
ควรรีบนำส่งโรงพยาบาล การชักทุกครั้งไม่จำเป็นต้องไปพบแพทย์
ที่โรงพยาบาลหรือคลินิก และไม่ควรให้ผู้ป่วยทานยากันชักเพิ่มเอง
ทุกครั้งหลังการชัก เพราะจะทำให้เกิดปัญหาได้รับยาเกินขนาดได้

8

ปัจจัยกระตุ้นหรือสิ่งที่ทำให้ผู้ป่วยมีอาการชักได้บ่อยขึ้น
ได้แก่ การขาดยาเกินชัก การทานยากันชักไม่ตรงเวลา ไม่สม่ำเสมอ
ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การอดนอน นอนดึก นอนไม่พอ
ความเครียด การออกกำลังกายอย่างหนัก การมีรอบประจำเดือน
อุณหภูมิที่เปลี่ยนแปลงอย่างมาก ดังนั้นผู้ป่วยควรหลีกเลี่ยงปัจจัย
กระตุ้นข้างต้น เพื่อที่จะได้ไม่มีอาการชัก

9

ผู้มีอาการชักที่ทานยากันชักสามารถแต่งงาน มีเพศสัมพันธ์ได้
เพียงแต่ต้องมีการพูดคุยกับแพทย์ผู้ให้การรักษาเกี่ยวกับการวางแผน
ครอบครัว เนื่องจากยากันชักอาจส่งผลให้เกิดความพิการของทารกในครรภ์
ตั้งแต่กำเนิดได้ และถ้ามีบุตรก็สามารถให้นมบุตรได้ ถึงแม้ยาจะผ่านออกมา
ทางน้ำนม แต่เป็นปริมาณที่ต่ำมาก ไม่ส่งผลเสียต่อทารกที่ดื่มนมแม่

10

การพบแพทย์ควรพบแพทย์ตามนัดอย่างสม่ำเสมอ ถ้าไม่พร้อม
ก็ควรแจ้งให้แพทย์ พยาบาลทราบ แต่ไม่ควรขาดยา หรือขาดการรักษา
และไม่แนะนำให้ซื้อยากันชักทานเองโดยไม่ได้พบแพทย์เลย กรณีที่มีปัญหา
สงสัยแพ้ยา เช่น ผื่นขึ้น มีไข้ แผลในปาก เซ ซึม ให้รีบพบแพทย์ก่อนนัดได้
กรณีมีอาการชักหลายครั้งใน 1 วัน หรือชักบ่อย ๆ รุนแรงมากขึ้นก็สามารถ
พบแพทย์ก่อนนัดได้ ถ้าเจ็บป่วยด้วยปัญหาสุขภาพอื่น ๆ ควรแจ้งให้แพทย์
ผู้ทำการรักษาทราบว่า เราเป็นโรคลมชัก ทานยากันชักชนิดเม็ดอยู่
เพื่อป้องกันปัญหาการตีกันของยา

โรคลมชักไม่อันตรายอย่างที่คิด
สามารถรักษาให้หายขาดได้
เพียงแค่ท่านรู้ เข้าใจ และปฏิบัติตัวอย่างถูกต้อง
ในการรักษาโรคลมชักนะคะ

บทความโดย

ศ.นพ.สมศักดิ์ เทียมเก่า

ผู้เชี่ยวชาญ สาขาอายุรศาสตร์

ราชวิทยาลัยอายุรแพทย์แห่งประเทศไทย